MISCELLANEA
POSTTOTALITARIANA
WRATISLAVIENSIA
4/2016

Miscellanea Posttotalitariana Wratislaviensia 4/2016
© for this edition by CNS

KOMITET HONOROWY / HONORARY COMMITTEE
Wiktor Kołesnyk (Uniwersytet im. T. Szewczenki w Kijowie, Ukraina), Lubomír Machala (Uniwersytet Palackiego, Ołomuniec, Czechy), Włodzimierz Mokry (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska), Marko Pavlyshyn (Monash University, Melbourne, Australia), Serhii Plokhii (Harvard University, Cambridge, MA, USA)

RADA PROGRAMOWA / PROGRAM COMMITTEE
Bogusław Bakuła (Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Polska), Tamara Hundorowa (NANU w Kijowie, Ukraina), Ihor Iliuszyn (Kijowski Uniwersytet Slawistyczny, Ukraina), Natalia Jakowenko (Uniwersytet im. T. Szewczenki w Kijowie, Ukraina), Marija Litowskaja (Uralski Uniwersytet w Jekaterynburgu, Rosja), Michal Vašečka (Uniwersytet Masaryka w Brnie, Czechy), Łarysa Masenko (Akademia Kijowsko-Mohylańska, Kijów, Ukraina), Grzegorz Motyka (PAN, Warszawa, Polska), Magdalena Koch (Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Polska), Myroslav Shkandrij (University of Manitoba, Edmonton, Kanada), George Tarkhan-Mouravi (Institute for Policy Studies, Tbilisi, Gruzja)

KOMITET REDAKCYJNY / EDITORIAL BOARD
Petr Bílek (Uniwersytet Karola w Pradze, Czechy), Vitaly A. Chernetsky (The University of Kansas, Lawrence, KS, USA), Aleksandra Hrycak (Reed College, Portland, OR, USA), Grzegorz Hryciuk (Uniwersytet Wrocławski, Polska), Juraj Marušiak (Słowacka Akademia Nauk, Bratysława, Słowacja), Jewgienj Paszczenko (Uniwersytet w Zagrzebiu, Chorwacja), Jarosław Poliszczuk (Uniwersytet im. B. Hrinczenki, Kijów, Ukraina), Ołeksandr Pronkewycz (Uniwersytet im. P. Mohyły w Mikołajowie, Ukraina), Anna Skotnicka (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska), Ałła Tatarenko (Uniwersytet im. I. Franki we Lwowie, Ukraina), Natalia Teres (Uniwersytet im. T. Szewczenki w Kijowie, Ukraina), Natalia Wasiliewa (Państwowy Uniwersytet w Sankt Petersburgu, Rosja)

REDAKCJA TEMATYCZNA
Ireneusz Guszpit

REDAKTORZY JĘZYKOWI
Olga Barabasz-Rewak, Tara Horgan, Richard Změlík

REDAKTOR NACZELNA / EDITOR-IN-CHIEF
Agnieszka Matusiak

ZESPÓŁ REDAKCYJNY / EDITORIAL STAFF
Dorota Żygadło-Czopnik, Tadeusz Klimowicz, Dorota Kołodziejczyk, Larysa Leszczenko, Mateusz Świetlicki

SEKRETARZE / EDITORIAL ASSISTANTS
Przemysław Jóźwikiewicz, Anna Ursulenko

Podstawowa wersja czasopisma: papierowa

Adres Redakcji
Miscellanea Posttotalitariana Wratislaviensia
Interdyscyplinarna Pracownia Studiów nad Posttotalitaryzmami
Instytut Filologii Słowiańskiej UWr
ul. Pocztowa 9, pok. 306
53-313 Wrocław, Polska
tel. +48 71 3754555
e-mail: posttotalitarianism@gmail.com
www.ifs.uni.wroc.pl/posttot.php

© for this edition by CNS

MISCELLANEA
POSTTOTALITARIANA
WRATISLAVIENSIA
4/2016

POKOLENIE — TRANSFORMACJA — TOŻSAMOŚĆ
Gardzienickie czytania teatroznawcze… i nie tylko

Pod redakcją
Agnieszki Matusiak

Wrocław 2016
Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego

Miscellanea Posttotalitariana Wratislaviensia 4/2016
© for this edition by CNS

Ilustracja na okładce: *Kobieta z zapałkami* w reżyserii Aleksandry Koniecznej.
Fot. Marta Ankiersztejn

Czasopismo ukazało się w wyniku współpracy wydawniczej Wydziału Filologicznego
Uniwersytetu Wrocławskiego i Wydawnictwa Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o. o.

© Copyright by Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o.
Wrocław 2016

ISSN 2353-8546 (MPWr)
ISBN 978-83-229-3505-7

Nakład: 150 egz.

Publikacja przygotowana w Wydawnictwie Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o.
50-137 Wrocław, pl. Uniwersytecki 15
tel. 71 3752885, e-mail: marketing@wuwr.com.pl

Miscellanea Posttotalitariana Wratislaviensia 4/2016
© for this edition by CNS

Spis treści

AGNIESZKA MATUSIAK (Wstęp)
Pokolenie — transformacja — tożsamość 9

WOJCIECH BALUCH
„Bez pamięci" — od doświadczenia pokoleniowego po różnorodności wspomnień (na wybranych przykładach dramatów i filmów polskich) 17

KAROLINA PRYKOWSKA-MICHALAK
Teatr niemiecki i teatr polski w początkowym okresie transformacji ustrojowej 25

DOROTA ŻYGADŁO-CZOPNIK
Backlash, czyli czego obawiają się twórcy najnowszej dramaturgii czeskiej 37

SYLWIA CZACHÓR
Pokoleniowe różnice w artystycznym obrazowaniu doświadczenia totalitarnej przeszłości w czeskim teatrze najnowszym 49

LIDIA MIĘSOWSKA
Między postkomunizmem a postmodernizmem. Najnowszy dramat rosyjski w poszukiwaniu tożsamości kulturowej 59

MAJA HARBUZIUK
Współczesny teatr ukraiński: między dyskursem posttotalitarnym a postkolonialnym (tłumaczenie z języka ukraińskiego: Aniela Radecka) 79

BEATA SIWEK
Dramat i teatr białoruski w poszukiwaniu tożsamości kulturowej 91

DOROTA JOVANKA ĆIRLIĆ-MENTZEL
Świat przedstawiony i nieprzedstawiony byłej Jugosławii (na przełomie wieków) 101

KRIŠTOF JACEK KOZAK
Rozkład świata na miarę człowieka: współczesność z perspektywy słoweńskiego dramatopisarstwa 111

Co z ta Ukrainą?

AGNIESZKA MATUSIAK
Majdan 3.0 w perspektywie wczoraj i dziś. Rys pokoleniowy 129

Miscellanea Posttotalitariana Wratislaviensia 4/2016
© for this edition by CNS

Donbas — moja miłość. Serhij Żadan, Władimir Rafiejenko i Jurij Wołodarski w rozmowie z Agnieszką Matusiak i Anną Ursulenko opowiadają za co i dlaczego kochają wschód (tłumaczenie z języka ukraińskiego: Anna Ursulenko) 145

AGNIESZKA MATUSIAK

Międzyrzecze kultur. Rzecz o współczesnej rosyjskojęzycznej literaturze ukraińskiej 155

„Swój wśród obcych, obcy wśród swoich"? Władimir Rafiejenko i Jurij Wołodarski w rozmowie na temat rosyjskojęzycznej literatury ukraińskiej po 1991 roku. Rozmowę przeprowadziły Agnieszka Matusiak i Anna Ursulenko (tłumaczenie z języka ukraińskiego i rosyjskiego Anna Ursulenko) 165

Nadesłane książki i czasopisma 173

Noty o Autorach 175

© for this edition by CNS

Contents

AGNIESZKA MATUSIAK (Introduction)
Generation — Transformation — Identity 9

WOJCIECH BALUCH
"Without memory" — from a generational experience to diversity of memories (based on selected examples of Polish dramas and films) 17

KAROLINA PRYKOWSKA-MICHALAK
German and Polish theatre in the initial period of the political transformation 25

DOROTA ŻYGADŁO-CZOPNIK
Backlash, or what are the makers of the new Czech drama afraid of 37

SYLWIA CZACHÓR
Generational differences in artistic representations of the experience of totalitarian past in the new Czech theatre 49

LIDIA MIĘSOWSKA
Between post-communism and postmodernism. The new Russian drama in search for its cultural identity 59

MAJA HARBUZIUK
Ukrainian modern theatre: Between post-totalitarian and post-colonial discourse 79

BEATA SIWEK
Belarusian drama and theatre in search of a cultural identity 91

DOROTA JOVANKA ĆIRLIĆ-MENTZEL
The world presented and not presented in the former Yugoslavia 101

KRIŠTOF JACEK KOZAK
The layout of the world tailored to the human. Contemporary world in Slovenian drama . . . 111

What about Ukraine?

AGNIESZKA MATUSIAK
Maidan 3.0: Perspectives from now and then. Generational characteristics 129

Donbas — My Love. Serhiy Zhadan, Vladimir Rafeenko, and Yuri Volodarsky talk about their love for the East in an interview with Agnieszka Matusiak and Anna Ursulenko (translated from Ukrainian by Anna Ursulenko) 145

Miscellanea Posttotalitariana Wratislaviensia 4/2016
© for this edition by CNS

AGNIESZKA MATUSIAK

The interfluve of cultures. On the contemporary Ukrainian literature written in Russian 155

„A friend among strangers, a stranger among friends?" Vladimir Rafeenko and Yuri Volodarsky in an interview on Ukrainian literature written in Russian after 1991. Interview conducted by Agnieszka Matusiak and Anna Ursulenko (translated from Ukrainian and Russian by Anna Ursulenko). 165

Books on journals received 173

Notes on Authors 175

© for this edition by CNS